

ИСПИТНА ПИТАЊА
ОСНОВИ КРИМИНОЛОГИЈЕ

Основне струковне студије криминалистике, школска 2022/23.

1. Криминологија као наука. Одређење криминологије, њен предмет, циљеви и задаци
2. Значај научног знања и развоја научне теорије
3. Евалуација криминолошких теорија
4. Врсте научних истраживања
5. Етапе научног истраживања
6. Типови истраживачких нацрта
7. Узорак: појам и врсте
8. Квалитативни методи
9. Квантитативни методи
10. Етичка питања у криминолошким истраживањима
11. Преднаучна промишљања о злочину и преступништву: схватања појединих старовековних и средњевековних мислилаца
12. Просветитељске идеје о узроцима злочина и друштвеној реакцији
13. Реаговање на злочин и кажњавање преступника кроз историју: Реакција у првобитној заједници
14. Државна (јавна) реакција на злочин у историјској перспективи: Кажњавање пре појаве казне затвора
15. Појам казне затвора и првих казних установа
16. Класична криминолошка школа
17. Италијанска позитивистичка криминолошка школа
18. Рани социолошки позитивизам и лионска криминолошка школа
19. Савремени класицизам (неокласицизам)
20. Криминалнополитичке импликације савременог класицизма
21. Конституционалне концепције у криминологији
22. Истраживања наследности криминалних диспозиција на породичном стаблу
23. Генетски фактори преступничког понашања

24. Личност и криминално понашање
25. Психотични поремећаји и преступништво
26. Поремећаји личности и преступништво
27. Интелектуална неспособност и преступништво
28. Поремећаји контроле импулса и парафилни поремећаји
29. Поремећаји зависности и преступништво
30. Биосоцијална перспектива развоја перзистентног преступништва
31. Заслуге и критика савремених биопсихолошких и биосоцијалних концепција
32. Теорија друштвене дезорганизације
33. Теорија поткултуре
34. Бихевиорална теорија
35. Теорија диференцијалне асоцијације
36. Теорија социјалног учења
37. Криминалополитичке импликације теорија о учењу
38. Теорија суздржавања
39. Теорија неутрализације
40. Хершијева теорија неформалне социјалне контроле (социјалне повезаности)
41. Општа теорија самоконтроле Готфредсона и Хершија
42. Криминалополитичке импликације контролних теорија
43. Теорија етикетирања
44. Културалне криминолошке перспективе
45. Развојна теорија о антисоцијалном потенцијалу
46. Интеракциона теорија Теренса Торнберија
47. Неформална социјална контрола током животног циклуса
48. Патерсонов развојни модел преступништва
49. Криминалополитичке импликације развојних концепција и теорије етикетирања
50. Радикална (критичка) криминологија
51. Феминистичке криминолошке перспективе
52. Леви реализам и миротворна криминологија
53. Криминалополитичке импликације критичког криминолошког учења
54. Мерење криминала

55. Тамна бројка криминала
56. Општа појавна обележја криминала у Србији
57. Насиље: појам и облици
58. Појам и опште појавне карактеристике насилничког криминала
59. Детерминанте насилничког криминала
60. Убиства
61. Објашњење убиства
62. Насиље у породици и партнерском односу. Типови партнерског насиља
63. Фактори насиља у партнерском односу
64. Сексуални деликти: појам и основне криминолошке карактеристике
65. Злочини из мржње
66. Имовински криминал
67. Криминал белог оковратника и корпорацијски криминал
68. Објашњења криминала белог оковратника
69. Корупција
70. Организовани криминал
71. Политички криминал
72. Политичко насиље: насилни идеолошки екстремизам
73. Политичко насиље: тероризам
74. Облици и субјекти друштвеног реаговања на криминал
75. Улога и значај полиције у контроли криминала
76. Савремени модели проактивног полицијског деловања: Полиција у заједници. Приступ нулте толеранције
77. Савремени модели проактивног полицијског деловања: Проблемски оријентисан рад полиције. Полицијско-обавештајни модел
78. Професионални задаци и стрес полицијских службеника
79. Полицијска култура
80. Превентивна улога полиције
81. Основи оправдања и сврха кажњавања
82. Ретрибутивна и ресторативна правда
83. Ресоцијализација преступника
84. Стопе затварања и основне карактеристике затворске популације

85. Ефекти затварања. Затвореничка поткултура
86. Кључна обележја савремених пенитенцијарних третмана
87. Ванзаводске санкције и мере
88. Основна обележја савремене казнене реакције у Србији
89. Примена диверзионих мера и санкција према малолетницима
90. Извршење казне затвора и других санкција лишења слободе
91. Постпенална помоћ
92. Ситуациона превенција
93. Социјална и развојна превенција
94. Превентивна улога породице
95. Превентивна улога школе
96. Медији, криминал и превенција

Основна литература:

Симеуновић Патић, Биљана: *Основи криминологије*. Београд: Криминалистичко-полицијски универзитет, 2022.